

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak köldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre ..... K. 5.-
Fél évre ..... " 2.50
Negyed évre ..... " 1.25
Egyes példány 10 fillért kapható:
SCHULCZ IGNACZ LAPTULAJDONOSNÁL.

Nyitottéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

A magyar fürdők ügye.

(B. Á.) Az ásványvizeknek és a fürdőhelyeknek úgy közegészségügyi mint nemzetgazdasági jelentősége annyira el van ismerve, hogy annak hosszas bizonyítását fölöslegesnek tartjuk.

Évente ezer és ezer beteg nyeri vissza egészségét s ezzel együtt életkedvét, munkaerjét ásványvíz és fürdőkúra által. Olyan tényezők ezek az orvosi tudomány gyakorlati alkalmazásában, melyeket mással pótolni teljes lehetetlenség.

Korunk dicső jelszava, a humanizmus, egyenesen megköveteli, hogy a nép mentől szelesebb rétege számára hozzáférhetővé tegyük az ásványvizeket és a fürdőkben rejlő gyógyító kincset. Már ennek a szempontnak is elegendőnek kellene lennie arra, hogy a törvényhozás és a kormány kötelességüknek tartsák, hogy ezzel a kérdéssel behatóan foglalkozzanak, hogy a magyar ásványvízforgalmat és a hazai fürdőhelyek fejlődését minden rendelkezésre álló eszközzel előmozdítsák.

De van a kérdésnek egy másik oldala is, mely még fokozza, megkészezi az ügynek jelentőségét s ez a nemzetgazdasági szempont. Kétséget nem szenved, hogy a közegészségügyi javítását is elsőrangú közgazdasági érdeknek tekinthetjük, mert minden szellemi és fizikai munkának alapötlete a jó egészség. De midőn ügyünknek közgazdasági jelentőségét hangsúlyozzuk, nem ezt értjük alatta, hanem a szoros értelemben vett finan-

ciális érdekeket. Senki sem vonhatja kétségbe, hogy a hazai ásványvízforgalom és fürdőhelyeink fokozatos fejlődésével szoros kapcsolatban állanak az ország közlekedési vállalatainak üzlete, az ipar és kereskedelem virágzása, a fürdőhelyek környékén lakó, többnyire szegény nép kereseti viszonyai és amit talán első helyen kellett volna említeni, az idegenforgalom emelkedése, mert ez pénzt hoz be az országba.

Ezzel az ügygyel kapcsolatban óriási pénzforgalomról van szó, amelynek értékét csak hozzávetőlegesen lehet megbecsülni. Ennek az évente ismétlődő, milliokat kitevő pénzforgalomnak a haszna csak kisebb részében esik az ásványvíz és fürdőtulajdonosok javára, nagyobb részén mások osztoznak, akik között, az adóbevételek szaporodása révén, nem utolsó helyen áll maga az állam.

Ami pedig az idegenforgalmat illeti, ki tagadhatná, hogy azok a gyógyító fürdők, amelyeknek hírneve a messze külföldre is eljut, egy ország idegenforgalmának leghatalmasabb rugói és előmozdítói. Erre nézve számtalan bizonyítékot lehetne felhozni.

Hiszen nálunk is, a mi gyógyhelyeinken is van valamelyes idegenforgalom, de a mi idegenforgalmunk Ausztria idegenforgalmának a tizedrészét sem éri el. Pedig nálunk is vannak világhíre érdemes gyógyhelyek, páratlanul álló természeti szépségek és ritkaságok. A legszomorubb ránk nézve, hogy Ausztria idegenforgalmának legnagyobb kontingensét éppen mi magyarok szolgáltatjuk. Az

összes magyar fürdőknek csak néhány ezerrel van több vendége mint amennyi hazánkban Ausztriába vándorol. Ehhez a rengeteg számhoz még hozzá kell vennünk azokat a fonfítársainkat, kik Svajczba, az északi és keleti tengerre, vagy más külföldi gyógyhelyekre mennek. Ezeknek a számát nem tudjuk megállapítani, mennyiségileg talán nem is nagy, de tekintettel ennek a közönségnek a minőségére, kétségtelen, hogy az országra nézve ezek is nagy veszteséget képeznek. Hogy ez az óriási kivándorlás mit jelent az ország pénzügyi mérlegében, azt bővebben magyarázni fölösleges.

Nagy nemzeti mulasztást követnénk el, ha minden eszközt meg nem ragadnánk, hogy ezen a helyzeten lehetőleg változtassunk, enyhítsünk. A mulasztás annál nagyobb hiba volna, miután kezünkben van a módja annak, hogy ezt a külföldre özőnlést korlátozzuk, s azzal szemben tekintélyes idegenforgalmat teremtsünk. Hazafias szólásokkal nem érünk el semmit, mert azoknak hatásuk nincs. Ezen a bajon csakis saját fürdőhelyeinknek gyors és intenzív fejlesztése segíthet.

Az ok nem abban rejlik, mint azt sokan előítéletből és elfogultságból hirdetik, hogy a hazai fürdők kényelmetlenek és drágák. Ez az állítás nem felel meg a valóságnak mert hazai gyógyhelyeink, igazságos összehasonlítás mellett nem drágábbak, mint a külföldiek és vannak közöttük olyanok amelyek kényelem tekintetében is a kor színvonalára emelkedtek.

Dús raktárát fűszer és csemege árukban ajánlja
Kertész Lajos Léván.

A baj oka abban rejlik, hogy hazai gyógyhelyeink nincsenek eléggé kiépítve, kifejlesztve, ugyszólván félbenmaradtak, miután az első befektetések nem hozták meg a jogosan várható eredményt. A tulajdonosok legszerényebb várakozásukban is csalódva, visszariadtak a további befektetéstől, s innen származik az a nem előnyös helyzet, hogy nálunk sok az apró fürdőhely, de igazán nagyszabású gyógyhely, mely társadalmilag is vonzóan a közönséget, kevés van az országban.

Hazai fürdővállalataink részben a szezon rövidsége, részben a kezelési költségek nagysága, továbbá a közterhek sulya alatt nem fejlődhetnek a kívánt mértékben. Ezen az akadályokon kell segíteni, s azonnal új életre fog ébredni az ellankadt vállalkozási kedv. A szükséges segítséget csak az állam nyújthatja, és pedig a már évek óta előkészítésben levő forrás és fürdő törvény gyors megalkotásával.

Egy olyan törvényt kell alkotni, amely magába foglalja mind azt a védelmet, mind azt a támogatást, melyet az állam a hazai ásványvizeknek és fürdőknek nyújthat. Új szerves törvényre van szükség, amely szabályozza az ásványvizek forgalombahozatalának feltételeit, megvédi azoknak területét és biztosítja a tisztességes ásványvizkereskedelmet a tisztességtelen elemek betörése ellen, akik másoknak óriási munkával kitarással, szorgalommal és rizikóval szerzett jó hírnevét megrontani, másoknak erköl-

csi tökéjéből jogtalanul hasznot húzni törekszenek. Az alkotandó törvényben meg kell jelölni mindazokat a kedvezményeket, amelyeket az állam a gyógyhelyeknek nyújthat és nyújtani hajlandó.

Különös súlyt helyezünk a finansziális természetű kedvezményekre, nevezetesen az adóterhek könnyítésére, mert leginkább ezektől várjuk és reméljük, hogy a nagytöke figyelmét a fürdővállalatokra tudjuk irányítani. Csak nagy tőkével rendelkező vállalkozók tudják hazai fürdőnket odafejlesztetni, hogy azok a modern igényeknek megfeleljenek és legalább még egyszer akkora befogadóképességgel bírjanak, mint jelenleg.

A szóbanforgó törvény megalkotásánál magasabb állami szempontokból kell kiindulni. Az a gondolat vezesse a kormányt és a törvényhozást, hogy itt nem egyesek helyzetének a könnyítéséről, hanem nagy, országos érdekekről kell gondoskodni. A nagy nemzeti céllal árnyban kell lennie az alkalmazandó eszközöknek. Törpe kicsinyes eszközökkel, szűkkeblűen megszabott, látszólagos kedvezményekkel ezt a kérdést megoldani nem lehet.

Pesti est.

A. L. H.-nak írta: **Vesper.**

Budapest, április.

Pesten a reggelek nem szépek. Hajnaltájt — nekem még hajnal — mikor álomtól tompán rezgő füledbe belevágódik az első villamos csöngetés a nagykörutról, mint egy

nagy nyújtózkodás hallatszika a Város ébredése. És ebben van valami állati vonás. Az élet, mely egynéhány sápadtarcú és megfordított életű ember fennvirrasztásából életkintve, pár órára elhagyta zajos és dőbörgő menetelésének országútját, újra zakatol és csörömpöl. Az emberek kibújnak a melegelet adó ágyból és ki ne lenne, ki ilyenkor arra gondol: újra egy nap. A reggelnek robot színeze van. A munkába való beledülés kénytelen-kelletlensége rajzolódik a reggel ábrázatára és az óhajítás: bár még egy félórát alhatnék, azt is jelenti kiszélesített értelemben: vajh az élet úgy lenne berendezve, hogy megelégedjék nem kellene munkával ellenérték adnom.

*
Pesten a nappalok nem szépek. Az élet — ez nem peszsimisztikus életfelfogás, hanem az élet általános példának leszülése — legkevésbé sem szép a maga értelmében; s mert az élet lejátszódásának helye a nappal, a nappal sem szép. Gyűröttarcú, fáradt, únott emberek mindenfelé, kiknek arcára ráncokkal van az irás vésvé: únom az életet, mert küzdeni kell benne. A körutakon ügyvédek, kik sárga irattáskával és erkölcsi útonnal mennek, a törvény betűi közt clown-módra bukáló ügyek elintézésére; orvosok, kiket talán éppen ebbőlük mellől zaklatnak el harmadik, sőt negyedik emeletnyi magasságokba; hordárok, a kik vörössipkásan únják a sarkokon a létet. Délután a kávéházakban a sok mit sem tévő ingyenélő, kiket Molnár Ferenc a dolog élére ítvé nevezett el „pesti kávéházi állatnak.“ — A nappal Pesten nem szép és ezerszer nem szép és nem lehet szép, míg minden embernek a szeméből tükrözik ki bágyadt szomorúsággal: ha ilyen drága lesz a hus, hetenként csak kétszer ehetem húst; ha ilyen drágák lesznek a lakások, már csak a padláson fogok lakhatni családdostól és ha ilyenek lesznek a cselédszolgálatok, én leszek kénytelen a cipőmet pulcni, míg drága nőm a ruhatisztítás rejtelmeibe mélyed.

TÁRCZA

Levél a falumba.

II.

(F. kartársam nevéhez.)

Mikor a nagy útra vígan elindultál,
Melynek nem lesz vége, csak a hűgy sírútl:
Gondoltad-e akkor — kéz a kézbe tőve —
Hogy milyen embernek léssz a felesége?
Gondoltad-e akkor, hogy a leányalmak
Egyszeresen eltűnnek, egyszeresen elszállnak,
És a verifőnyes, rózsafelhős léget
Behúzza a nagy igazság: az — Élet?
Ez a rózsafelhős, józanigaz álom,
Melynek igazabb nincs semmi a világon,
De a könnyeinket lelkünkbe hullatja.
És . . . látod-e mostan, hogy életed párja
E göröngyös útat, az: Életet járja?
S hogy a leányalmok s a ragyogó színek
Barázdás homlokok gondoljai közt ülnek?
S érezd-e, az álmod hogy mégis szelált meg?
Ott mosolyg az arczán kisélet gyerekkednek,
És a borús égen új színárnyat támad,
Mikor örvendesz apró Gabikáidnak!
Új szivárvány . . . új fény . . . újabb álomképek . . .
Három lélek álman új boldogság éled!

És e boldogságnak meleg tüző fénye
Beverlágit a messze jövődbe.

S hogy múltnak az évek s hogy felük a bimbó
— Édesanya-ülben göpésdélve ringó —

S hogy múltnak az almák hogy nőnek az árnyak,
Mik az apa-gondolat a homlokra szállnak:

Rózsafelhős égről álomk álmodója,
Szerető hűveskő az árnyaktól óra

S letűlt a gondolat, le a erejét, kétet,
Mi a borús arczra mely redőltét éget.

S messze jövődben elted tovább látom,
Olyannak, melyeknek lelkemből kiránom:

Virág- s tücsk közé rakott dal s fészek;
Borúra boldogság legyen osztályöröszek!

Sárguló levőlen, hervadozó ágon
Szemetek virágot mindenütt találjon,

S majd ha megnagyosznak lenn a sírba mélyen:
Szerető emlékeink egymás között éljen!

*
Ifjú-ájam napját ki már eltem-tem,
S az ősi borulat itt lebeg felöttem;
Tartott mezőjében jövőm életemnek,
Hát csak „ősi rózsák“ s tücsök teremnek;
Szélem ezt a csokrot s nyugtom szereltem
S lelkemből jövőstem, kérvé, hogy fogadd el
S szivárvány rojtsd. — mikor től szerelmem, tázőm,
Bús lelkem virágát homlokodra fűzőm.

Sebők János.

Tavaszkor . . .

„A levegőben fecskék cikkáznak és a város fölött hétfőn már golyákat is láttam elvonulni. Nyilván a gényei és a lászlóművi golya tanyákba iparkodtak a téli vándorlás után.

Köröskörül a merre a szem ellát kék ég és a téli nagy méla csöndességét vidám tavaszi zibongás váltotta föl. Madárdal, bogárzummögés vegyül a kilevelezett fák halk hangú neszelésébe a mikor a győmés szél me remegtetti őket.

A szőlőhegyekről messzire elvirít az őszibarack rózsaszínű virága. Az alma még kőrtefraká pedig, mintha csak valami finom, nagyon sűrű kőd szállt volna, úgy tapad rájuk a sok fehér virág. Kábitó színkaos az egész természet kint a szőlőhegyen és bizony, Isten ellen való vétek volt a nyíló orgonabokrokkal csipkézett gyepűt avval a fekete közénporral tele hinteni . . .

Finomaranysemű homokragyogásálléne ide, hogy harmonizáljon a sokszínű győmés virágpinnékké, a mit a szelő szór az útra, mint valami cifra konfettit a bált rembe a farsang szertelenkedő, vidám mulatója. Szinte

Pesten csak az esték szépek . . . . És ha eljön az ideje, a nappal fényes világosságába széles stráfkokban sötétebb szín ömlik, barna, majd fekete és végül sötétkék árnyékok ereszkednek és mint széles ponyvák ráülnek a háztetűkre. Az ég és a csillagok, melyek mint ezüst palkoszegek vannak verve rája, csak nagyon keskeny utca-szélességnyi darabon látszanak. Azután kigyuladnak a lámpák, fényudvaruk mosolygón tekint bele az estebe és ez olyan, mintha a sötétségbe finomra szitált aranypor lenne szorva. Az utcanepe, a mesterséges fény következtében megszépülve, néha fantasztikus árnyékokként vonul a korzón fel és alá és ez a korzó szépségében és gazdagságában megbűvölő. Mesés toalettké színpompája, vertarany és gyémánt ékszerek ragyogása sziporkázik által az aszfalt hosszában és mert este van, mint enyhe ibolyaillat érezhető az érzékiség.

Mi sem olyan szép az estéli Pesten, mint a Duná. Kevesen vannak, akik nem látták, de aki látta, csak szeretettel tud visszagondolni rá. Megrögzött pestiek, akik a megszokásnál fogva únják már városukat, mondták, hogy mindent bár, de ezt nem lehet megújni és minden alkalommal megújuló csodálattal kell rá tekinteni.

Este van és mint Arany János és olyan sokan utána leírták, a csillagoknak ezüst reszketése tükröződik a sötét Dunán. Jobbról és balról, mint sötét testek terülnek el Buda és Pest, melyeknek testébe tüzködve világít, fénylik és sugároz ezernyi láng. Igen: jobbról és balról sokezer lámpa hiszja az estét és visszfénylik, mint aranytelő terpeszkedik a város és a víz felett, világuk pedig bágyadt ezüsttel törik meg a Dunán. A lámpák színe egy: fehér, de az estének, ezen nagy festőnek palettájáról csodás színek kelnek életre és piros, kék, lila, sárga színezalagok repkednek szerteszét. Olyan ez, mint egy nagy, csodálatos, szinte emberfeletti művű tűzijáték.

Lent pedig a lámpáktól és csillagoktól ezerszínű Dunán, mely ilyenkor estétjét fo-

gadja magába azokat, akiknek már nincsen reményességük és amelyet merész íveléssel hasítanak át, hatalmas vasszerkezetek: elátkozva és megbabonázva, a sok szín közepette gyászfeketén usznak hosszan bús hajólestek és jelzőlámpások mintegy vigasztalásul arany koronát vet homlokukra.

*

Az este emberei, — ezek a nappal emberei is, de este — nem olyan barátságatlanok egymáshoz és nem olyan ellenségek, mint a nappal emberei: A munka erre a napra nagy általánosságban elmúltott, erre a napra vége a gondnak és fáradságnak és ezért az este fiai szelidebb, megértőbb szemmel nézik egymást: emberek vagyunk mindannyian. A nappal a munkáé, az este a pihenésé s ezért az estnek több színe van, mint a nappalnak, tónusa ezért finomabb és szelidebb. A férfiak mintha bókokat mondanának a feleségeiknek s nem veszekednének, mint nappal, hogy sok pénzbe kerül a ruha és a kalap és a beképzelés teszi-e, vagy tényleg az esti világítás, az emberek sokkal szimpatikusabbak, kedvesebbek, finomabbak, mint nappal. A villamos csemettyűjére is, mintha szordina volna téve, hogy csőrömpölése ne legyen olyan éles és a kocsi kereke puhára lenne kipárnázva, hogy ne zörögjenek olyan nagyon. . . Mert az est diszkrétebb és finomabb és csendesebb és szebb, mint a nappal.

*

Ez az este. És amikor már a színházakból is hazaosznak, akkor az estének már vége és jön, — szinte hallani a léptét — bünt és szerelmet hozva magával a bűnös és szerelmes budapesti éjszaka.

— Az új főigazgató. Pírch-Ja Imre pozsonyi tankerületi főigazgató helyébe akit nyugdíjaztak, Albrecht János pozsonyi főreáliskola tanárt nevezte ki a kultuszminiszter.

HIREK.

A lévai tüdőbeteg gondozó intézet a megvalósítás küszöbén áll!

A József kir. herceg Szanatórium egyesület elnöke Lukács György, v. b. titkos tanácsosa következő levelet intézte dr. Frommer Ignác, a lévai szanatóriumi bizottság elnökéhez:

Igen tisztelt főorvos ur!

A kívánt két vasuti igazolványt mellékelten van szíriensém megküldeni, ugyszintén prospektusát a május 6-iki nagy sport ünnepélyünknek.

A dispensaire ügye a megvalósításnak a küszöbén áll. A belügyminiszterumban hozzájárulást kértem a berendezési költségekre, és az ügyosztály már javaslatba is hozta. Csak a jóváhagyás hiányzik, de az is meglesz s akkor rögtön hozzá foghatunk a dispensaire felállításához.

Fogadja igen tisztelt főorvos ur kiváló tisztelettel nyilváníthat,

Budapest, 1911 április 22-én.

Lukács

v. b. t. tanácsos egyesületi elnök.

Valóban nem becsülhetjük eléggé nagyra, hogy ezen emberbaráti intézmény nem sokára otthon talál városunkban. Sok szenvedést fog enyhíteni, sok nyomort elviselhetőbbé fog tenni. Léva város közönsége büszke lehet rá, hogy a tüdőbeteg gondozó intézet ügyét oly lelkesen felkarolta és időzatkészégének nem sokára látja gyümölcsét.

Anyagi erejének gyarapítására, nagygyűlést megelőző napon május hó 6-án Budapesten a Margitszigeten délután 1/2 3-tól este 8 óráig nagy sportünnepélyt rendez a József kir. herceg Szanatórium egyesület, melynek programja a következő: 1. Az ifjúsági tornaverseny, 2. az atletikai versenyei, 3. a football mérkőzés, 4. birkózás, 5. boxolás, 6. a párbajtörverseny, 7. a pisztolylövőverseny, 8. postagalambok elindítása, 8. a budapesti ifjúság tornaversenye Augusztá kir. hercegnő selyembologójáért.

fáj az embernek, hogy otromba cipővel a nagy feketeségbe tapossa. De így van ez már mindenütt. A gyöngédek az erős mindég megtapossa, különben hogyan is tudna máma előbbre jutni . . .

Az én szürke, bagolyéletemnek is csak most szakad vége, hogy a hallelujás husvét után egyszerre csak kinyílt az idő és hozzánk is elérkezett az igazi tavasz. Most már én is kiszakítom magamat az újsághalmazok közül és a könyvek is, ezek a legkedvesebb téli pajtásaim, a kik annyi szomorúságomban voltak fölvidítóm, most már csak úntatni tudnak. Tollat is csak akkor fogok kezembe, ha már nagyon muszáj, hogyha nagyon kergetnek. A fölös időmet meg kint töltöm el, csatangolva. Örülök, hogy már kiszabadulhatok bentről és nem muszáj a szobát őrzeni, a kályha mellett, mint egész télen, vagy a kávéház tűkőablaka mögül lesni a téli lucskos, lévai utcát, hanem járhatom kedvemre a hártárt, a mindent beborított szabad kék ég alatt.

Ha az eget nézem, akárcsak az olasz ég mély kékségét látnám most, azokon az anzikszokon, a miket egyik-másik kőbörgő barátom küldött a citromos, ciprusos Itáli-

ából, a hol a narancsfák most javában virágoznak. Csakhogy az égnek ezt a kékséget nagyobb megnyugvással nézem. Figyelmese barátaim nem is sejtették akkor, hogy mennyi zaklatott órát szereznek majd nekem akaratlanul is azokkal a tájképes lapokkal, a miket ők csak a szíves megemlékezés okából adtak részemre a postára.

A télen, ha ez a lázongó természetem már nagyon oda volt a pocskék, lehetetlen idő miatt és melegebb, eleven színek után vágyakozott a lelkem, míg más — a tehetős — az én helyemben ilyenkor a vasúti kupéba vágja magát és rohan oda, a hol örökké virul a tavasz, én akkor csak ezeket a képeplapokat szehettem elő. És aztán néztem, néztem őket olyan meleg vágyakozással, mint csak a bűnös Pestre szakadt szegény falusi gyerek nézheti az útca hölgyeit nyíló tavasszal, mikor a suhogó szoknyákból kiáradó parfüm kerítő illata nem csak az érzékeit, de már a szívét is megvette.

És megvallom, én most nem találnám helyemet tán sehol a nagy világon, olyan megvesztegetően szép itt is a tavasz, az égő színeivel a hegyekben. Pesten a tél,

valami bűbájosan tündéri; és mégis a tavaszt ott is alig tudtam kívárni az aszfalt tövében, a hol zöld, selymes fűszálak ütögették fölfelé finom fejüket és az emberek az útca napos oldalán jártak.

Fölötte szép most a tavasz, akárcsak nyár derekán volnánk. És itt van vele a szezon, a kisváros szerény, dolgozó polgárainak évadja, a vasárnap délutáni kirándulásokkal a zöldbe. A hol a csöndes nyárs-polgárokon is bohém hangulat vesz erőt, mert a sima pázsiton megint sárga kankalinok virítanak, a két aprólevelű hárs alá verőfény reszket keresztül és a napsugár ott táncol az aszfalon, a kvaterkás poharak között.

A "nemes" asztalt körül ülnek a csepegő alatt Nem ekszkuzív e hely, de mégis, valamelyes szent áhitat nélkül nem lehet köré telepedni senkinek, mert a legöregebb lévaiak asztala az, hol, régi, régi históriákat elevenítnek meg, elmult tavaszokról beszélgetnek, a milyenek soh'sem lesznek itt többé, a mikor még kékebb volt ez az ég is, a mely itt a hajlokak fölé borul és virulóbba a hegyoldalak. A Nyitray-kert vadgesztenyefái akkor még nekünk virágoztak.

Végül nagy tombolajáték, melyen 2000 darab praktikus tárgyakat sorsolnak ki. Belépő jegy ára 1 korona, mely a Margitszigetre való belépésre jogosít, és egyuttal tombola jegy is.

A kik főlrándulnak a május 7-ikén tartandó közgyűlésre, jól cseleksenek ha egy nappal előbb utazván el a fővárosba, ezt az igen vonzóknak ígérkező nagy sportünnepélyt megnézik. A szanatóriumi bizottság tagjai, kik a közgyűlésre febrándulni Ohajtanak kedvezményes vasuti jegy váltására jogosító igazolványért forduljanak dr. Frommer Ignác ügyvezető elnökhöz legkésőbbben május hó 1-ső napjáig.

— **Ejégyzes.** Schubert Tódor, a Lévai Takarékpénztár pénztárosa, a lévai ifjúság egyik kedvelt tagja a napokban váltott jegyet Jodál Honkával, Bonyhában. Gratulálunk!

— **Egy szabadságharcos halála.** A szabadságharc hőrszói a mostani években pusztulnak leginkább, mert akik 63 év előtt mint pelyheslő ifjak álltak a szűzmáris lobogó alá, mostanában töltik be azt a kort, amely bizony már az emberi élet végső határának mondható. A lévai három negyvennyolcas honvéd egyike is elment oda, ahol a magyar és német már egyforma. Kóhan Mihály, 1848/49-iki honvéd huszár csüörtökön d. u. 82 éves korában meghalt. A megboldogult vitézül küzdötte végig a szabadságharcot. Nagyon régen betegeskedett már. A lótolag egyidőben királyseréttel is vádolták, s még akkor feküdt volna ágyba, hogy ne zaktassák. Mikor Kossuth Ferenc miniszterré lett, egy magakészítette furulyával kedveskedett neki. Nem rég adta be kérvényét az állami segélyezés iránt, de még a kérvény elintézését sem várhatta be, meghalt. Áldás emlékére!

— **Halalozas.** Gyászlapon tudatják velünk a szomorú hírt, hogy nemespanni dr. Czobor Vilmos vámosladányi esperes-plébános, vármegyénk törvényhatósági bizottságának tagja, életének 47. áldozásának 25. évében rövid szenvedés és a halotti szentségek átátos felvétele után e hó 21-én este meghalt. Holttestét 24-én délelőt a vámos-

A színészek meg mulatságos népnepélyeket rendeztek alattuk, Egry Kálmán, meg Miskolczy direktorok. Hej uramfia, be régen voltak már azok a tréfás lepényesek meg szábfutások és megymás mulatató vidámságok, a katonabanda muzsikája mellett, a Nyitray-kertben; a fiatalja nem igen emlékezhetik már rá. Bizony más világ volt akkor és más volt még Léva is, lüketésében több volt a vidámság — mondják.

A tavasz szellő még tavaly leesett száraz falevelet sodor valahonnan elénk a zöldelő pársion alá és valami rejtélt szomorúság vesz erőt rajtunk. Bizony így van ez. Lehullnak a fákról a virágok, elszállnak a tavaszi illatok is. Eljön az érlelő nyár és mindjárt rá majd a bús őszi szél tépázza meg a sárguló lombokat. Elmullanak a tavaszi vidámságok is és az ég miúta minden újabb tavasszal veszítene valamit kétségéből, a mint a tűzes szemek fénye is megtörik idővel és mind jobban sötétlik felénk a rideg tél, melyre nem jön többé virágfakasztó tavasz...

Kopernik y Cornel.

ladányi templomban a szent mise alkalmával beszentelték és még ugyanaznap délután a gyerkő család sírhelyen örök nyugalomra helyezték. Haláláról a lévai alesperesi kerület papsága külön gyászjelentést adott ki. A megboldogult, aki egyidőben — Léván is léplakodott, nagy és előkelő rokonság gyászolja.

Bedross József, primási erdőmester 58 éves korában pénteken Nagysalóban meghalt.

Löbl Béla jogszigorú, Löbl Ignác nagysalói álmásfőnök fia 15 éves korában meghalt. Temetése e hó 27-én voita nagysalói izr. temetőben. Nyugodjanak békében!

— **Májusi előfeltételek honvédségünknel.** A lévai honvédszázalójnál eddig a következő előfeltételek jöttek nyilvánosságra: Szecska János és Varga János zászlósokat hadnaggyá és Schreiber Ferenc gazdasági tiszthelyettes hadnaggyá gazdasági tisztté nevezték ki a királyi Arrendelési közlöny lapunk zártaig nem jött meg, így több idővezérsről még nem tudhatunk.

— **A rendőrkapitány nyugdíja megy.** Kónya József városunk rendőrkapitánya, tekintettel megromált egészségére elhatározta, hogy az intézet 400.000 korona alaptőkéjét 200.000 koronával, 1000 drb. egyenként 200 kor. névértékű részvény kibocsátása által 600.000 koronára emeli fel. A kibocsátandó új részvények 215 kor. árfolyamban bocsátatnak a régi részvényesek tulajdonába olyképp, hogy minden két részvény után egy új részvény elővételi joga biztosítottatik. Az elővételi jog gyakorlása június 1-ig jelentendő be.

— **Pálvázat ipari munkásjutalmakra.** A beszercebányai kereskedelmi és iparkamara a folyó évben kiosztás alá kerülő hét, egyenként 100—100 koronás állami ipari munkásjutalomra és elismerő oklevélre pályázatot hirdet. A jutalomra való igény előfeltételei: 1. Magyar állampolgárság. 2. Tényleges ipari munkában való állandó alkalmaztatás. (Művezetők, munkavezetők, palérok, előmunkások csak kivételes, méltánylást érdemlő esetekben vétetnek figyelembe, kapus, kocsis, szolga stb. a jutalomra igényt nem tarthat.) 3. legalább 15 évi megszakítás nélküli működés az ipari munka körében. 4. A rendes munkabér évi 2000 koronát meg nem haladhat. A felsorolt feltételeket igazoló okmányokkal (munkakönyvel) felszerelt bejelentések, melyeknek a munkás korát, családi (nős, nőlen, gyermekek száma) vagyoni és kereseti viszonyait (napibér, fizetés), továbbá mult és jelen ipari foglalkoztatását is fel kell tüntetniük, folyó évi május hó 25 éig, a kispárosok részéről az ipartestület, a hol ilyen nincs, az iparhatóság utján, a gyárak részéről közvetlenül a kamarához beérteszendők. Kéőbb érkező bejelentések figyelembe nem vétetnek.

— **Polónyi üdvöztése** Polónyi Gézát, kerületünk képviselőjét még a husvét előtt a parlamentben elmondott beszédeért, melynek fővert nagy hullámai még most sem csendesedtek el végképp, a privigei katolikus kör minap tartott rendkívüli választmányi üléséről táviratilag üdvözölte.

— **Polónyi üdvöztése** Polónyi Gézát, kerületünk képviselőjét még a husvét előtt a parlamentben elmondott beszédeért, melynek fővert nagy hullámai még most sem csendesedtek el végképp, a privigei katolikus kör minap tartott rendkívüli választmányi üléséről táviratilag üdvözölte.

— **A munkásbiztosító közgyűlése.** A lévai ker. munkásbiztosító pénztár e hó 23-án tartotta meg rendes évi közgyűlést a városháza nagytermében a közgyűlési kiküldöttek csekély érdeklődése mellett. A különböző jelentéseket Komzsik Lajos igazgató, terjesztette elő, a mit a közgyűlés minden megjegyzés nélkül elfogadott. — Az igazgatósági jelentésből megtudhatjuk, hogy a tagsági mozgalom a mult év folyamán 7815 egyénre rugott. A pénztár 1910. január hó 1-én 2211 tagot számlált; ezen taglétszámból 1082 férfi s 129 nő volt. Az 1910 év folyamán 4213 egyén jelentett be és pedig 2841 férfi és 372 nő. Az év folyamán kijelentetett 3257 férfi és 336 nő. A pénztári tagok létszáma az év végével 2666 férfi 163 nő; összesen 2832 egyén, s így a taglétszám a mult évhez képest 621 egyénnel szaporodott. Tagdíjban vagy kórházi ápolásban részesített 753 tag 12-06 napon át, ingyen orvosi segélyben részesített 2613 férfi 217 nő összesen 2830 ingyenes orvosi segélyben és gyógyszerekben 683 férfi és 1541 nő összesen 2224 családtag részesített.

— **Családi dráma Bátorban.** Hamaljar Pál, aki különváltan élt a feleségétől, a minap megleste az asszonyt mikor az a templomból jött és egy hatlövetű forgópisztolyból ötször egymásután rálőtt. A golyók szerencsére egyszer sem találták el az asszonyt. A hatodik golyóval a férfi magát lötte agyon és rögtön meghalt.

— **Gyújtogató vasuti mozdony.** Nagykoszmályról írja tudósítónk, hogy e hó 2-én reggel a Párkányánáról Garamberzencére induló vonat mozdonyából kipattanó szikrák az ottani vasuti órházat fölgyújtották. Az órház tetőzetén kívül még két karal szalma és egy rakás vasuti talpfa is elégett. E mozdonyt azon nap a bényi órházat is fölgyújtotta.

— **Bogisits püspök körutja.** Értesülésünk szerint Bogisits Mihály pristinaai vál. püspök, kanonok, bars megyei főesperes stb. május 20-án Lévára érkezik, hogy a bars megyei főesperességhez tartozó plebániákat meglátogassa. A főesperességben való tartózkodása alatt Léván, Garamufjalon Grm. szállásba és látogatásának három utolsó napján Váray János, óbarsi p. ebános, volt iskolatársánál és régi jóbarátjánál lesz meg szállva.

— **A „F. M. K. E.” körutja.** A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület lévai bizottságának kiküldöttei a napokban meglátogatták a kerület 10 tótköztségben levő iskoláját. Az iskolákban tapasztaltak a bizottság általános megelégedésbe szolgálták.

— **Az új csatlakozás.** A Garamberzencéről most este 6 órakor induló és 10 órakor Lévára érkező vonat május hó 1-től Garamberzencéről 5 óra 25 perckor fog indulni és 8 óra 14 perckor érkezik Lévára, innen pedig 10 percnyi időzés után Párkányánára felé megy, ahonnan egyenes csatlakozása van a Bécs- és Budapest felé induló vonatokhoz.

Itt említtük meg, hogy a Garamberzencéről eddig délután 3 óra 54 perckor Lévára érkező vonat május 1-től kezdve 38 perccel előbb érkezik és már d. u. 3 óra 45 perckor indul Párkányánára felé.

Vérszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnőttek, sápkóros fiatal leányok erősítésére a legkijűnőbb készítmény a Krieger-féle „Tokaji China Vasbor”. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg ára 3.20 K. nagy üveg 6 K. a gyógytárakban. Póstan küldi utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése után Krieger Gyógy-szertár, Budapest Kalvin tér.

— **Május.** Meteorjelenti: „Május havának változási napjai: 1-5-12-15-21-23-26-28 és 31-re esnek. Május eleje enyhé jellegű. Az elsejji változás inkább zivataros jellegű, mely esetleges jégesővel is járhat. Követőleg aztán állandóbb jellegű, enyhé idő várható, 12-én azonban Jupiter kerül együttállásba, mely erős hősülvedést van hivatva hozni. Utána változó, de inkább száraz, mint csapadékos, míg a 26-án a Szaturnusz fenyeget újra, amelynek hideg jellegű azonban Merkur együttállása, mely ugyanazon napra esik, méreklí. Ezután május hó vége enyhének és csapadékosnak ígérkezik.”

— **A Magyar Nemzeti Múzeum** igazgatósága e lap útján is kéri a vidék művelti közönségét, hogy az országszerte divó husvétli és pünkösdi népszokáshoz fűződő tárgyaknak a múzeum részére való megszerzésében legyen segítségére. A magyar népelet rohamosan halad az elszíntelenedés felé, minden nap egy régi szép szokást vált fel az új, egy-egy régi népeleti tárgyunk kerül a lomok közé vagy a lúzbe. Hazánk őnműveltségének megismertetéséhez járul mindenki egy-egy olykor nagyon is fontos adattal, aki ezen tárgyakat megmeneti s a legilletékesebb helyre a M. N. Múzeum Néprajzi Osztályának beküldi. Ilyen tárgyak a husvétli kereplők, himes tojások. Eljegyzési és lakodalmi tárgyak; ú. m. egykendők, jegyajándékok, vőfélybotok, bokréta, lakodalmi zászlók, vőlegénybotok, vőlegényi és menyasszonyi ködmönök, menyasszonyi koszorúk, párták. Mindenféle népszokásnál használandó tárgy, vagy népszokást ábrázoló fénykép, stb. stb. Kérjük tehát a művelti közönséget, kik kérésünket kellőképpen méltányolni tudják, hogy az itt felsorolt tárgyakat, esetleg a fel nem soroltakat is Múzeumunk részére ajándékuil esetleg csekély díjért szerezzék be és a M. Nemzeti Múzeum Néprajzi Osztálya (Budapest, Városliget. Iparcsarnok) részére portómentesen küldje be. Gyűjtésünket kiterjesztjük hazánk egész területére s az összes nemzetiségekre is. A Néprajzi Osztály kézséggel megküldi az összes érdeklődőknek Magyarország néprajzi felkutatására szerkesztett kérdőívét, ha az illető levelező-lapon hozzáfordul.

— **Lopások.** Pleva Péterné, a Vigadóban alkalmazott egyik takarítónő hétfőn jelentette a rendőrségnek, hogy egy pár cipője eltűnt, egyuttal bejelentette, hogy a lopással Csajka Teréz takarítónőt gyanúsítja. A rendőrség Csajka Teréznel motozást tartott s úgy a cipőt, mint Fertikó bérlőnek több a vendéglőből eltűnt holmiját megtalálta. Fertikónak ezüstneműje is hiányzik, ezt azonban nem találták meg. Csajka Teréz azt mondja, hogy a tárgyakat a volt csapostól vette. — Kovács Mátyas, Vojnarovszky vendéglős kocsisának zseboráját Modla István csavargó ellopta. — Dékay László cipész mestertől tanuló Benkő János és Androvics László nagyobb értékű bőrátut loptak s Gergely Lajos cipészegédnek elkötyavetyélték. — Sarina András kéméndi

lakos kedden piócákat árult Léván. A piócák mellett libát is kínálított. A dolog gyanús volt a rendőrség előtt. Kérdőre vonták, végül kiúsit, hogy libát Felsőszecsen lopta. Az eljárást mindnyájuk ellen megindították.

— **Megvadult lovak.** Özv. Szlúka Sándorné, bakabányai téglagyáros lovai hétfőn a Mártonffy utcában valamitől megijedtek és a terhel meggrakott szekeret örült vágatással a Mártonffy utcán, a Majláth utcán, a Szentháromság téren, Zöldkert, Mészáros és Balassa utcákon keresztül a Széchenyi utcába vonszolták. Ott fékezte meg őket egy bátor honvéd, Berkó főhadnagy tisztiszolgája. Valóságos szerencse, hogy csak egy fát tettek tönkre a Széchenyi utcában, és egyéb baj nem történt. A rendőrség megindította az eljárást, mert a lovak őrízetlenül voltak az utcán hagyva.

— **Február.** A statisztikai hivatal most adta ki jelentését február haváról, mely szerint: Február havában a Magyarbirodalom területén 60.657 gyermek született élve, míg az elhaltak száma 49.810-re rugott. A népesség természetes szaporodása tehát ebben az időszakban 10.847-et tett ki. Ez az eredmény, ha a mult évvel hasonlítjuk össze, nem kedvező, mert hiszen a mostani februárban több mint tízezer emberrel halt meg több, mint a mult esztendő ugyan ezen hónapjában. Az igaz ugyan, hogy a születések száma az idén nagyobb volt, de mindössze csak 151-gyel. Ebben az évben a halálozások száma folyton emelkedőben van, s attól lehet félni, hogy az évi mérleg szomorúan fog zárulni. Február hónapban 7.088 ember halt meg tudóvészben.

— **Régi udvarházak.** Egyik napilapunk husvétli számában leírást közöl a kétszáz évnél idősebb kastélyainkról. A leírás nyomán közöljük mi is az alábbiakat, gondolva, hogy lesznek olvasóink között olyanok, akiket érdekelni fog:

Geletnek. (Barsm.) Ez a garamvölgyi falu már az első Árpádok idejében is szerepel. Tartozéka volt a garamszentbenedeki apátságának. A XV. században Kálnai-birtok a község, a XVII. században a Dóczyaké. Ezek építették a kastélyt. Két négyszögű saroktornya kemény harcokat állott ki. Vívta Thököly Imre és 1663-ban pusztította a török. A kastély eredeti alakjában restaurálva van. Ma a kincstár tulajdona.

Simony. A Nyitra-völgy e faluja már a XIII. században a Simonyi-családé volt. A család kastélya a XV. század elején épült a hussziták ellen. 1426-ban Zsigmond király jóváhagyta a várkastély építését. Lőrési félelmesen meredeznek a falakról, a főhomlokzat közepén vaskos négyszögű torony dacol az idővel, felvonó kapuja ma is jól jár. A pincében kut gondoskodott az ostromlottak ivóvizéről, keményfalu börtönei pedig egész sereg fogolynak tudtak szállást adni. Ha ostromtól kellett tartani, a Nyitra vizét könnyen bevezették a sáncárokba. A kastélyban nagyon értékes oklevéltárt őriznek, melyben az Árpádok és Anjouk idejéből is sok oklevél van. A Simonyi-családnak ezenkívül még három régi kas-

télya van itt. Az egyik, mely 1584-ben épült, most Salzberger szeszgyáros tulajdona.

Ladomér. A Garam-völgyének e községe már 1075-ben, a garamszentbenedeki apátság alapítólevelében szerepel. Később Saskővárához tartozott. A XV. században Lippayak az urai, majd a Dóczyak. Dóczy Zsigmond neje építette a kastélyt a XVII. század első felében. A hőselekkü asszony török rabságot is szenvedett s férje 1607-ben a török ellen küzdve esett el. A kastély börtönfülkéi is régi idők harcos szelleméről beszélnek. A kápolnában nyugszik az utolsó Dóczy, ki a lévai basával vívott párvíaskodásban esett el.

Zsarnóca. Kis dombon emelkedik a Dóczyak kétemeletes kastélya. Hatalmas védőfalai bátorságossá tették a török időkben. Alatta táborozott 1605-ben Bocskay és vereséget szenvedett 1664-ben a török.

Felfalu. A Majthényieknek Felfaluban is épült egy dísztelen, magtárszerű emeletes, erős tornyu várkastélya. A XVII. század végén megyegyűléseket is tartottak a kastélyban. Zálogjogon tulajdonosok voltak itt is a Hunyadiak, első ismert birtokosa pedig a községnek Ilosvay Leusták nádor volt a XV. században.

Nyitra-számokréion áll még egy kastély sarokrésze, melyről a hagyomány azt tarja, hogy Róbert Károly vadászkastélya volt. Első statisztikusunk: Fényes Elek „Magyarország mai állapotát”-ról írván 1836-ban, a népi hagyományra támaszkodva megjegyzi, hogy e kastélyban szállt meg Róbert Károly, mikor Csák Máté ellen harcba indult. A ház egyszerű, díszítés nélkül való, zömök, egyenletes épület. Sokkal érdekesebb ennél Nagy Lajos leányának: Mária királynéna háza Kőrmöcsányán, a főtéren. A ház hátsó része bizonyosan a XIV. század első negyedében épült. Rajta van a gótikus korjeizés.

— **Egy Kaszinó a párbaj ellen.** Az Ipoly-ságon székelő Hontvármegyei Kaszinónak egyik tagja az öt ért sértésért nem vett lovagias elégtételt, hanem a bíróság útján torolta meg a sértést. Ezt az eljárását be is jelentette a kaszinó választmányának, amely azonban — dicséretére legyen mondva — nem találta összeférhetetlennek ezt az eljárást a kaszinói tagsággal és az ügy fölött napirendre tért. Ezt a határozatot az alábbiakban okolta meg a választmány:

„Eltvi álláspontból vizsgálva a dolgot, meg kellett állapítani, hogy a kaszinó tagjának nem feltétlen kötelessége, miköz az öt ért sértések esetén a maga igazát lovagias uton keresse.

A kaszinók feladata első sorban az, hogy az intelligens osztályhoz tartozó fedhetetlen jellemű polgárok a szellemi igényeket is kielégítő érintkezési kört találjanak, amelynek feladata legyen a tagok művelődési és szellemi haladási igényeit kielégíteni és előmozdítani.

Ezen feladattal homlokegyenest ellenkezik a középkori társadalomból felmaradt azon szokásnak erkölcsi kényszerrel való fentar-

lára, hogy a sérülnek csak testi verekedés, a két egységnek összemérése, tehát a testi dolgoktól való függővé tétele utján orvosolhatók.

Sőt mivel ezen kényszernek a fenntartás egy részben a kaszinók magatartásának a következménye, a kaszinók kötelessége, hogy ezen áramlattal szemben a modern fellegcsok utat törjenek. A „Honti Kaszinó” tulajdonk egyenl ilésére hagyja, hogy határozott esetben lovagias eljárás vagy más valami után járnak-e el, — a kaszinó szempontjából ezt teljesen közömbösnek tekintem st.*

— Szarabot az országuton. E hó 22-én délután a garánvezekény — oroszkaí országon egy automobili és egy kocsi összehaladt. Volt István vezekényi gazda lovai egy kocsihoz szilgaidó autombiltól, ami szembe jött velük, megijedtek, a kocsit máli vitték és az egyik ló az autombil megjéi fölugrott, mire a sofőr fékezett s megállott a gépet. Az autombil és a kocsi után nagy port vertek, hogy semmit sem láttak, a lovak csak így mehetek neki az autombilnak. Szerencsére komolyabb veszedelem nem történt csak a ló szorosan közebb horzsolásokat.

— A sorozások. Az idei lévai sorozások négy napig tartottak s az állataskötelesek a Vigadóban álltak a mérték alá; az emberanyag azonban nagyon gyöngé volt. A legelső sorozásnak valót most is a magyar vitéz szolgálat s ezek közt is az alsóvárosi, császári és radlitzjegyzőségek körülete. A sorozás hétfőn kezdődött a lévaiak állatával s felhívott hadkötelesek száma 1100 volt ebből 77 jelen meg. Besoroztatott a katonasági szolgálatra, 1 egyéves önkéntes és 2 partizantókos, összesen 24. — A partizantókos sorozása kedden, szerdán és csütörtökön volt. A 668 állatasköteles közül 410 volt a ebből 143 bet katonának kö közt 1 egyéves önkéntes is van, 231 pedig császári helyvezető.

A yaldóvi bejegyzések. Születések: Lőrincz Veroncz Nebéz Iona: József; Lukács Lajos; Ivan Mária; Marit; Weisz Gyula; Weisz Fildá; Dezső; Hécz Pál; Piss Zsolt; László; Berger Lipó; Führer Róza; Máté; Szabó Henrik; Immerblum Róza; István Andor; Haladás: Balassa István 51 éves egygula. Samu Mária 14 éves gúnyos agyhártyagyulladás.

Szerkesztő: a lapkiadótulajdonos felelős.

A Csillag fele csódtömeget megvettem és azt lakáson. Teleni utca 15 sz. alatt kicsinyben igen olcsó áron kiarulatom.

tisztelettel
Wilhelm G.

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

Birtha József és Varannay Sándor lelkészek között fennforgó és kölcsönös félreértésen alapuló személyes ügy 1910 nov. 29-én békességes uton, egymás iránti kölcsönös jóakarattal rendeztetett. Varannay Sándor kijelenti, hogy minden czélzatosság és rosszakarát távol állott tőle, mikor a kérdéses jegyzőkönyv felől beszélgetett és azt átadta Tokodinak és sajnálja azt, hogy oly czéllal használtatott fel. Birtha József eme nyilatkozat által megnyugtatta, kijelenti hogy sajnálja a félreértést és a Lévai Órállónak 1910-ik évi 47-ik számában megjelent cikkének Varannay Sándor lelkészirtásra vonatkozó sértő kijelentéseit tévedésen alapulónak tekinti. Ezen nyilatkozat közzé tétele, rajtunk kívül állók miatt késett.

Patay Károly
Konkoly Thege Sándor
Varannay Lajos

Hogy az eredetivel mindenben megegyez: azt, ezennel bizonyítom.
Ujbars, 1911 aprilis 26.

Varannay Lajos
ref. lelkész.

* E rovat alatt közlöttekért nem felel a szerk.

 Elegáns
levélpapírok

most érkeztek
SCHULCZ IGNÁCZ
papírárúházaiba

L É V A
Kazinczy utca 2.
Báti utca 1.

Keskeny nyomtáru vasúti anyagok!

Használt és új sinek, fordítóköröngök, váltók, mozdonyok, szekrénykocsik, szekrénybillenő- és teknőbillenő-kocsik stb. állandóan nagy mennyiségben raktáron, melyek

 bérleti célokra
eladásra jutányos áron, előnyös feltételek mellett kaphatók a

Magyar-Belga Fémipar R.-T.-nál,
Budapest, VI. kerület, Hungária-körút 115-117.

Fürdő megnyitás!

Van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy a

hévmagyarádi fürdő

melynek vize csúszos, kőszvényes bántalmaknál, idegzsábkánál, különösen ischiásnál, hűdéses állapotoknál, görvénykóránál, női bajoknál, méh körüli izzadmányoknál és szív-bajoknál a tapasztalat tanúsága szerint az összes hazai és külföldi hason minőségű vizek közül úgy szolván a legjobb gyógyhatású,

május hó 1-én nyílik meg.

A fürdő vendégek elsőrendű ellátásáról gondoskodva van. A felsővendéglőben saját ismert konyhám, a fürdő szállodában egy kóser konyha fogja az igényeket kielégíteni.

Felvilágosításokkal szolgálok.

Kiváló tisztelettel
Keviczky Samu
fürdőbérő, vendéglős

Koks, Briket, Antracit
szükségletét

a pontos szállítás érdekében későbbi
határidőkre már most feladni kérem.

Radnay Károly

Budapest, Nagymező-utca 43. sz. I emelet
Telefon 164. 75-26. 26-27. Sürgönyeim: Antracit, Budapest.

SZÉK

Legujabb tavaszi újdonságok
Ruhakelmék gyapju és mosó delinek crettonok,
ing és bluz zephirek. Női, és leány felöltök
igen jutányos áron kaphatók:

Holzmann Bódog divatárúházában
a „Városi-vigadó” palotában.

(Ezelőtt 22 évig Frommer-féle házban volt, mely üzlethelyiség kiadó.)

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
éssel.

Tisztaságért szavatosság!

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

— készítője. —

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

„M-i-t?” — Papa megengedte! Hisz' valódi JACOB
féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi.

Egy jókarban levő kari-
ka hajós varrógép azon-
nal eladó olcsó árban
CSILLAG JENŐNÉL
Hitelintézeti ház.

2601/1911 szám.

Hirdetmény!

A városi szálloda és bérház alatti,
raktárnak használható, pincehelyiség
nyilvános árverés útján 3 évre bérbé
fog adni. Ezen árverés megtartásá-
ra határnapul az 1911. évi április hó
23. napjának d. e. 1/2 11 óráját a
városház tanácstermébe kitűztem, a
mikorra és hová az érdeklődőket
ezennel meghívom.

Az árverési feltételek a kiadóhiva-
talban megtekinthetők.

Léva, 1911. évi április hó 19.-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

Interurban telefon szám 12.

Tüzifa, poroszszen, pirszen
rendeléseket elfogad és
házhoz szállít:

BRAUN JOZSEF ES FIA

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Minden takarékos házi-
asszony saját érdeke

SIRIUS

fém tisztító szerrel tisztítani,
amely a jelenkor legideálisabb fém tisztító szere.

Kapható minden jobb üzletben. Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyszeti gyára, Budapest

Kapható Engel József és Fia és Blum Gyula cégeknél Léva.

KACHELMANN és TÁRSAI

SÖR- és MALÁTAGYÁR

Távíratcím:
SÖRGYÁR VIHNYEPESZERÉNY

VIHNYE,
(BARS-MEGYE.)

Interurbán-telefon:
VIHNYEPESZERÉNY 7. SZ.

Ajánljuk kitünő minőségű és
„ACZÉLSÖR”
név alatt forgalomba hozott gyártmányunkat.

Megrendelhető: $\frac{1}{2}$ hl. és $\frac{1}{4}$ hl. hordókban
és 0,5, 0,7 L palackokban

Léván és vidékén egyedüli elárusító:

Weil Jakob

Léva, Mártonffy-utca 9. szám.

Partoljuk a megyei ipart!

Üzletáthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy

óra és ékszer

üzletemet az Engel-féle házból a Városi szálloda épületébe helyeztem át.

Üzletemben raktáron tartom a legdivatosabb és a legegyszerűbb óra és ékszer árukat, ugymint valódi **britiáns ékszereket, amolettéket gyűrűket, fűbevalókat, arany láncokat és karkötőket**, nagy raktár valódi és china ezüst dísz tárgyakban és evőeszközökben.

Azonkívül raktáron tartok arany, ezüst, acél és nickel zsebórákat, továbbá palinander, mahagoni, diófa és fényes polírozott inga órákat harang ütessel. — Omega órák nagy választékban. Mindennemű óra és ékszer javítások saját műhelyemben készülnek és jutányosan számítanak.

A nagyérdemű közönség további partfogását kérve, mély tisztelettel

STEINER SÁNDOR

óra- és ékszerész.

Kézimunka! Előnyomda!

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a m. t. hölgyközönséget, hogy újonnan berendezett **női- és uridivatárú üzletembe a kézimunkacikkeket** bevezettem és egy modern **himző előnyomdát** berendeztem.

Raktáron tartok smirna, gobelin, madeira, congré, filé stb. munkákat kezdve, vagy csak előrajzolva és az ezekhez szükséges összes hozzávaló pamut, selyem és himző aranyakat. — Amidőn a m. t. hölgyközönség szíves figyelmét fentemlített cikkekre is felhívom, vagyok magamat továbbra is b. jóindulatukba ajánlva — kiváló tisztelettel

SZILÁRD JÓZSEF

női- és uridivatáruháza

Léva, Calvin-palota.

Jutányos árak!

Figyelmes kiszolgálás!

KUGLER

dessert-sütemények, legjobb kiv. finomtorták, teasütemény és sandwich-különlegességek frissen, nagy választékban

Bartos (Berger) Henrik czukrászdájában — Léva, Mártonffy-u. 2

készülnek. Bel és külföldi cukorkakülönlegességek gazdag választékban. — Parfait-készítményeim elsőrendűek

Ha hozzájárul megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Naponta szetküldés a vidékre is.

Allandóan friss hab tejszín kapható.

CAMPOLIN

az ezidőszerint legjobbnak elismert vízhatlan bőrkenőcs.

Minden bőrneműre u. m. cipő, szíjjak, fűszerszámok stb. kitűnő eredménnyel használható

A bőrt puhává, simulékonnyá és teljesen vízhatlanná teszi.

Használatban nagyon takarékos, mert egyszeri bekenéssel a cipő 3 hétre is teljesen vízhatlanná lesz.

Próbadoboz: 60 fill. beküldése után bérmentve.

Elsőrangú referenciák, árjegyzék kívánatra ingyen.

CAMPOLIN

vízhatlan kenőcsgyár

OROSZKA. (Barsm.)

Szőlőoltványok

Huszonöt legjobb bor és csemegefajban még negyvenezer darab

Csabagyöngye!

oltvány és nemes simavesszők.

Europában a legkorábban érő fajszőlő, drágán fizetett piaci újdonság. Minden kisebb házikertben is termelhető, lúgnak is kitűnő faj.

Piros Delaware

Negyven hektóliter terem holdanként, melyért írásban jótállók. Elgyökereztetve minden szál simavessző megfakul, erre nézve utasítás mellékeltek minden küldeményhez. Május végén is állítható. — Bővebb leírást, színes képeket és árjegyzéket ingyen küld:

Nagy Gábor Kóly

(Bihar m.) posta, távir-
da és telefon állomás.

RUBLETZKY ISTVÁN

szobafestő Léva. Szepessy-utca.

Készít: templom-, szoba-, cimfestést mázolást; továbbá tapétázást a legegyszerűből, a legfinomabb kivitelig jutányos árak mellett.

Vidéki megbízásokat pontosan eszközöl!

Dús választékot tart a legújabb mintákban; kívánatra

költségvetéssel szolgál.

Ugyanott egy ügyes fiú tanulónak felvétetik.

SCHWEINS ÉS TREBITSCH

rőfösáru üzlete

LÉVA SIKLÓS

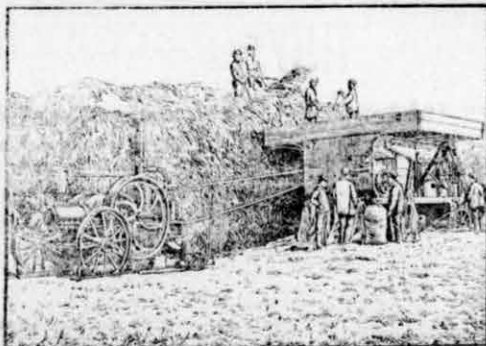
Alkalmi bevásárlás!

Siklósi üzletünkben túlhalmozott áruaktár miatt elkatároztuk, hogy a lévai piacra oly cikkek hozunk, amelyeket eddig itt nem vezettünk **OCCASSIO** eladást rendezünk és ez alkalommal

Feltűnő olcsó árakon kaphatók: **női divatkelmék,**

férfi ruhaszövetek, női és férfi fehéreneműk, Himzett női bluzok, női azzur flór harisnyák stb. cikkek **amig a készlet tart.**

Nyersolajmotoros cséplőgarnitúrák eredeti angol szabadalom Petter-féle

nyersolaj lokomobillal és elsőrangú hazai gyártmányú cséplőgéppel a legegyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb üzemet biztosítják. Az ered. **PETTER** négyütemű szab. csőgyújtós (nem tüzesgolyó) stabil nyersolajmotor 2-55 tényleges löcérő teljesítménnyel a legjobb gazdasági és ipari üzemgép.

Ered. **DAIMLER** világhírű stabil és lokomobilszerű benzínmotorok. Ered. **PETZOLD** „OTTO” rendszerű szivóvázmotorok, stabil és lokomobilszerű benzínmotorok.

Ered. amer. „**LAMBERT**” stabil és lokomobilszerű benzínmotorok. Képes árjegyzéket és árajánlatot kívánságra küldünk.

Központi Kereskedelmi és Iparbank Géposztálya

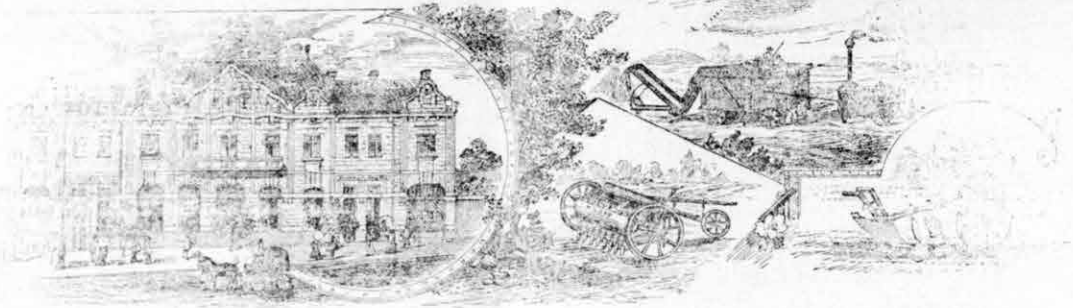
Telefon: 164-65 Budapest, V., Váci-körút 26. Sürgőnyeim: „Centralis”

Az összes gyártmányok állandó gépkiallításokon megtekinthetők.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick

gépeinek vezérképviselője.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű láncoskutak.

Községi és kerti fecskendők.

Elejétől végig egyforma

éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be-
nem tömő, minőség tekintetében fölülmulhatatlan
magyar gyártmányu

„Hungária” írógépszalag

AZ ÖSSZES RENDSZERŰ GÉPEKHEZ.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri
rendelettel ajánlva.

gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti
gyára Budapest

LERAKATOK BUDAPESTEN:

Gerben Béla, VI, Andrásy-út 1. Oliver írógép
V., Teréz-körút 8. Ujlaki Béla, V, Sas utca 24,
Salm Kovács A. és Társa, Váci-utca 22. Sándor
Társaság, IV., Párisi-u. 5. Schott H. és Donáth
Andrásy-út 53. Monarch írógép vezérképviselője
Semmelweis u. 14. Thein Lipót, V., Szabadság-tér
Lukács Rezső, VI, Gyár-utca 13. Wollák és
Társaság, V., Alkotmány utca 19.

Léván SCHULCZ IGNÁCNÁL.

Gazdák figyelmébe

Magya. Superfosfat, szári-
marhatrágya, Chly, Salét-
a legjobb minőségben nagy-
és kicsinyben kapható

VERBOFSKY JOACHIMNÁL

Leva, László-utca 2.

Eller palotával szemben.

WEISZ SIMON

NÖRINBERGI- ES ROVIDARU NAGYKERESKEDÉSE

— LÉVA, PETŐFI-UTCZA. —

Dús választéku raktárt tart

fa érc koporsókból

koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.

Léván, Búti-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Nyomatott Schulcz Ignác könyvnyomdájában, Léván